

**UCHWAŁA NR III/16/2024
RADY GMINY RYBCZEWICE**

z dnia 17 czerwca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rybczewice
na lata 2024 - 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz.609), art. 176 pkt.1, art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177) Rada Gminy Rybczewice uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Rybczewice na lata 2024 – 2026 zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała NR XXII/125/2021 Rady Gminy Rybczewice z dnia 11 maja 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 -2023.

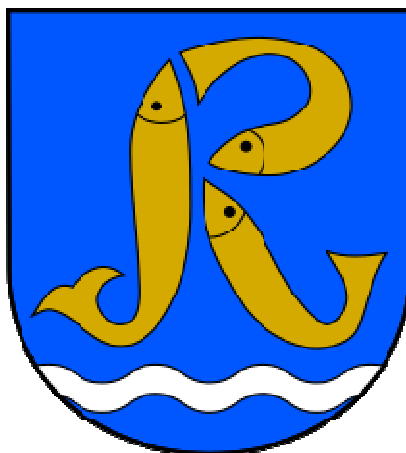
§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rybczewice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Rybczewice

Paweł Bochyński

Załącznik
do Uchwały Nr III/16/2024
Rady Gminy Rybczewice
z dnia 17 czerwca 2024 r.

**GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W RYBCZEWICACH**

***Program Wspierania Rodziny
w Gminie Rybczewice na lata 2024 - 2026***

RYBCZEWICE 2024

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
II PODSTAWY PRAWNE WYKORZYSTANE DO REALIZACJI PROGRAMU WYTYCZNE DO PODJĘCIA DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU	5
III DIAGNOZA ŚRODOWISKA ORAZ SYTUACJI DZIECKA I RODZINY W ASPEKCIE WYSTĘPUJACYCH PROBLEMÓW NA TERENIE GMINY RYBCZEWICE.....	6
IV PODMIOTY DZIAŁAJĄCE W GMINIE RYBCZEWICE NA RZECZ DZIECKA I RODZINY ZNACZENIE RODZINY W ROZWOJU CZŁOWIEKA.....	8
V CHARAKTERYSTYKA ODBIORCÓW PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY DIAGNOZA SYTUACJI DZIECKA I RODZINY W ASPEKCIE WYSTĘPUJACYCH PROBLEMÓW NA TERENIE GMINY RYBCZEWICE	9
VI DIAGNOZA SPOŁECZNA	9
VII ROLA ASYSTENTA RODZINY	13
VIII PODSUMOWANIE I WNIOSKI KOŃCOWE Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY	16
IX ZAŁOŻENIA PROGRAMU	17
X CEL PROGRAMU WSPARCIA RODZINY	18
XI MONITORING I EWALUACJA	18
XII ZADANIA DO REALIZACJI I PRELIMINARZ WYDATKÓW	19
PODSUMOWANIE.....	27

WSTĘP

Działając na podstawie art. 176 pkt. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177) opracowany został „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Rybczewice na lata 2024 – 2026”. Celem programu jest zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie angażującego zasoby gminy. Ww. ustawa wytycza kierunek pracy z rodziną i nakłada obowiązek opracowania i realizacji gminnych 3-letnich programów wspierania rodziny.

W myśl preambuły została uchwalona z powodu szczytnych przesłanek: *Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.*

Rodzina to podstawowa komórka społeczna składająca się z rodziców i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Stanowi ona pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze z którym styka się dziecko. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży poprzez nieuświadomione przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań. Zdrowa rodzina wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości dając im możliwość prawidłowego rozwoju i prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej, we współpracy ze środowiskami lokalnymi, organizacjami społecznymi i organami pomocniczymi. Art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Podstawową zasadą Konstytucji jest ochrona praw rodziny.

Problemy dziecka i rodziny to tematyka stale aktualna. Rodzinom żyjącym w najtrudniejszych warunkach potrzebne jest wielostronne wsparcie, w tym – realna szansa na poprawę warunków egzystencjalnych poprzez wskazanie kierunków działań.

Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony państwa. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się w szczególności: alkoholizm, narkomanię, przestępczość, niewydolność opiekuńczo-wychowawczą oraz przemoc w rodzinie. Problemy te są najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. Występowanie ich często jest powiązane z problemem ubóstwa i długotrwałego bezrobocia, które to stanowią podstawowe podłoże braku równowagi bezpieczeństwa w rodzinie. Występujące w rodzinie problemy są złożone i do rozwiązania wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz instytucji działających na rzecz rodzin. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego ich monitorowania i wsparcia, w tym w szczególności przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych, a w razie potrzeby przez asystentów rodzinnych. Działania takie mogą być skuteczne jedynie przy założeniu współpracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Praca z rodziną powinna być prowadzona we wczesnym okresie jej zagrożenia przez wykwalifikowaną w tym zakresie kadrę. Pomoc rodzinie ma na celu przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo - wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie.

Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze są nośnikiem wielu przemian w funkcjonowaniu rodzin. Coraz częściej występują problemy opiekuńczo – wychowawcze, w tym bezpośrednio związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych i niestety już powszechnie od mediów społecznościowych, wzmagających alienację społeczną. Z drugiej strony można też zaobserwować nadmierną troskę o dzieci przechodzącą w nadopiekuńczość, co generuje jednostki niesamodzielne, pogubione, nie nauczone stawiania granic, nieodróżniające dobra od zła. Pojawiły się ponadto zjawiska o charakterze globalnym: choroby cywilizacyjne, rosnący odsetek ludzi starych, migracje, oraz lokalnym: ubóstwo, bezrobocie, bezdomność, rozpad rodziny i wcześniej nie występujące - wyraźne podziały światopoglądowe,

generujące wzajemną niechęć i agresję. Problemy w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań. Pomoc rodzinom zagrożonych kryzysem polega na wzmocnieniu i wsparciu w odzyskaniu zdolności do pełnego, samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Powinna być udzielana niezwłocznie i mieć charakter profilaktyczny, natomiast podejmowane działania winny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym zaangażowaniem, bo tylko wtedy jest skuteczna.

Niniejszy Program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie gminy Rybczewice. Zaproponowane działania, starają się uwzględniać interesy i problemy całej społeczności lokalnej, w której żyje i funkcjonuje rodzina.

Cel główny Programu Wspierania Rodziny to wypracowanie zintegrowanego i spójnego systemu wsparcia dziecka i rodziny w Gminie Rybczewice. Program realizowany będzie w latach 2024 - 2026.

II PODSTAWY PRAWNE WYKORZYSTANE DO REALIZACJI PROGRAMU

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2009 r., Nr 114, poz. 946).
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2023 r., poz. 2151).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939).
7. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2024 poz. 609).
8. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” (Dz.U. 2023 poz. 1923).

III DIAGNOZA ŚRODOWISKA ORAZ SYTUACJI DZIECKA I RODZINY W ASPEKCIE WYSTĘPUJĄCYCH PROBLEMÓW NA TERENIE GMINY RYBCZEWICE

Monitorowanie działań i postawienie dobrej diagnozy społecznej wymaga współpracy wielu instytucji i organizacji działających w obszarze pomocy rodzinie.

Gmina Rybczewice leży w południowej części powiatu świdnickiego, 35 km od Lublina. Gmina zajmuje obszar 99,09 km², w tym: użytki rolne: 86%, użytki leśne: 10%, gmina stanowi 21,13% powierzchni powiatu. Liczba ludności na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 3300 mieszkańców.

Teren Gminy cechują niezwykle walory przyrodnicze, o czym może świadczyć fakt, że około połowę tego obszaru zajmuje Krzczonowski Park Krajobrazowy. Gminę centralnie przecina rzeka Giełczew wraz z lewym dopływem – Radomirką.

Dzięki bardzo dobrym warunkom glebowym i ekologicznym, gospodarkę zdominowało rolnictwo, w tym głównie uprawa zbóż i buraków cukrowych, a w miejscowościach Stryjno i Kolonia Stryjno dynamicznie rozwija się sadownictwo. Na malowniczy krajobraz tego terenu składają się liczne stawy rybne, np. w miejscowości Bazar, Pilaszkowice i Częstoborowice. Otoczone zalesionymi wzgórzami, przyciągają amatorów wędkarstwa z całego regionu. Doskonałym miejscem dla rekreacji jest również teren nad Zbiornikiem Retencyjnym w Rybczewicach.

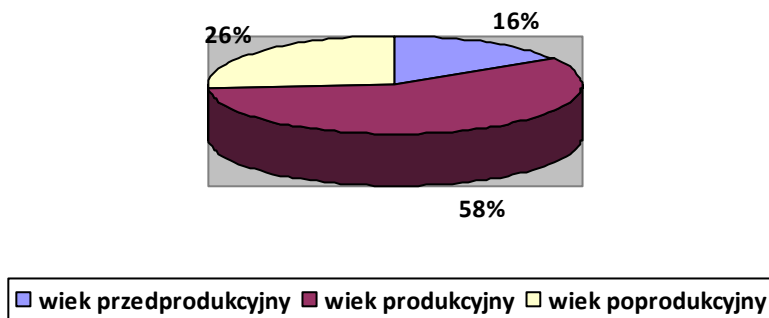
Mapa Nr 1. Podział administracyjny Gminy Rybczewice

Teren gminy zamieszkuje 3300 osób. Liczba ludności od kilku lat przejawia tendencję malejącą. Systematyczny proces zmniejszania się liczby mieszkańców gminy Rybczewice jest procesem postępującym związanym z ujemnym przyrostem naturalnym, migracją mieszkańców gminy do lepiej rozwiniętych regionów kraju lub wyjazdem do pracy za granicę. W 2023 r. Urząd Stanu Cywilnego Gminy Rybczewice odnotował 17 urodzeń, 17 aktów zawarcia małżeństwa oraz 64 zgony.

Wykres nr 1 Przedziały wiekowe ludności gminy Rybczewice uporządkowane ze względu na wiek zdolności do pracy w 2023 roku

Przedział wiekowy mieszkańców gminy Rybczewice

W 2023 r. gminę Rybczewice zamieszkiwało 509 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 16% populacji. W wieku produkcyjnym 1905 osób, tj. 58%. Natomiast w wieku poprodukcyjnym 866 osób, co stanowi 26% populacji mieszkańców.

IV PODMIOTY DZIAŁAJĄCE W GMINIE RYBCZEWICE NA RZECZ DZIECKA I RODZINY

Podmiotami zajmującymi się na terenie Gminy Rybczewice rozwiązywaniem problemów zaistniałych w rodzinie są:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 2) Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowymi narkotykowym, osób doznających przemocy domowej, sprawców przemocy oraz osób w kryzysie, działający w ramach zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach, który jest realizatorem niniejszego Programu.
- 4) Zespół Interdyscyplinarny w Rybczewicach.
- 5) Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej.
- 6) Zespół Szkół Ogólnokształcących, tj. Szkoła Podstawowa, Zespół Wychowania Przedszkolnego oraz Oddział Przedszkolny.
- 7) "Starmed" s.c. Anna Rycyk-Sadowska, Wojciech Sadowski - Przychodnia, Praktyka Lekarza Rodzinnego.
- 8) Placówka Opieki nad Dzieckiem i Rodziną „NASZ DOM” w Rybczewicach.
- 9) Gminny Ludowy Klub Sportowy Victoria Rybczewice.
- 10) Komisariat Policji w Piaskach.
- 11) Ochotnicze Straże Pożarne.
- 12) Koła Gospodyń Wiejskich.
- 13) Kościoły i związki wyznaniowe.
- 14) Lokalni artyści i twórcy ludowi.
- 15) Lokalni liderzy.
- 16) Środowisko lokalne.

V CHARAKTERYSTYKA ODBIORCÓW PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Odbiorcami Programu Wspierania Rodziny są rodziny z dziećmi z terenu Gminy Rybczewice, a w szczególności rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo - wychowawczej oraz przedstawiciele służb podejmujących działania na rzecz dziecka i rodziny.

W systemie opieki nad dzieckiem i rodziną ważne jest, aby prowadzone działania oprzeć na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina.

Organizacja pracy na rzecz rodziny wymaga współdziałania pomocy społecznej z wieloma instytucjami działającymi na polu oświaty, upowszechniania kultury, organizacji czasu wolnego, wypoczynku i rekreacji, profilaktyki społecznej, wychowania i socjalizacji, ochrony zdrowia i rehabilitacji itd.

Praca socjalna wiąże się z realizacją celów środowiskowej pomocy i wymaga zastosowania w niej zasady elastyczności i indywidualizacji działań. Od pracowników podejmujących działania wobec rodzin z dziećmi, wymaga się wychodzenia poza instytucjonalne schematy ujmowania jednostek lub rodzin na tle naturalnych powiązań środowiskowych.

Rodzina stanowi naturalne środowisko życia, a przemiany, jakim współcześnie podlega związane są również z przeobrażeniami strukturalnymi. Obecnie przekształceniu ulegają funkcje rodziny – zmienia się ich hierarchia, niektóre tracą na znaczeniu, inne zaś nabierają szczególnej wagi.

Rodzina niezależnie od kontekstu kulturowego i społeczno – ekonomicznego jest nadal podstawowym elementem społecznej struktury, a pełnione przez nią funkcje, mimo zachodzących zmian, są w wielu strefach nie do zastąpienia. Pomoc rodzinie powinna wykraczać poza wąsko pojęte funkcje socjalne.

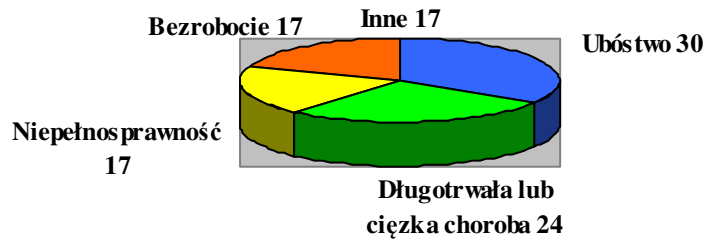
Indywidualne problemy poszczególnych osób w rodzinie są problemami całej rodziny. Ważne jest więc by stworzyć taki system aktywnej polityki, który będzie naprawiać sytuacje jednostkowe poprzez oddziaływanie na rodzinę i pracę z rodziną.

VI DIAGNOZA SPOŁECZNA

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach objął szeroko rozumianym wsparciem 80 rodzin (liczba osób w rodzinach 172).

Wykres Nr 2 Główne powody przyznania pomocy z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybczewicach w 2023 roku

Główne powody przyznania pomocy z GOPS w Rybczewicach w 2023 roku

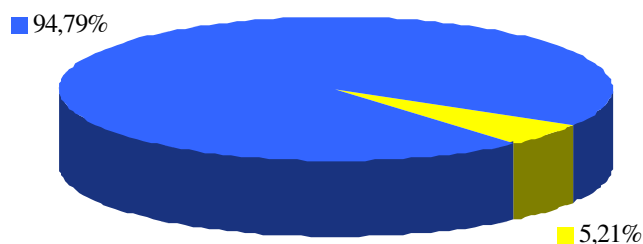
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z systemu POMOST SDT oraz danych statystycznych Urzędu Gminy w Rybczewicach.

W 2023 r. dominującymi powodami przyznania pomocy społecznej były: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność i bezrobocie. Problemy finansowe przyczyniają się do powstania dysfunkcji w rodzinach, degradacji społecznej środowisk rodzinnych, a nawet patologii. W miarę przedłużania się okresu ubóstwa problemy te nasilają się i mogą się rodzić takie zjawiska, jak: frustracja, marginalizacja, wycofanie się z życia społecznego.

Na ogólną liczbę klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybczewicach składają się osoby i rodziny uzyskujące wsparcie z tytułu:

- 1) **ustawy o pomocy społecznej** – liczba osób w rodzinach, które skorzystały z pomocy w 2023 r. to 172,

Wykres Nr 3 Liczba osób w rodzinach otrzymujących pomoc przyznaną z GOPS w Rybczewicach na podstawie ustawy o pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy.

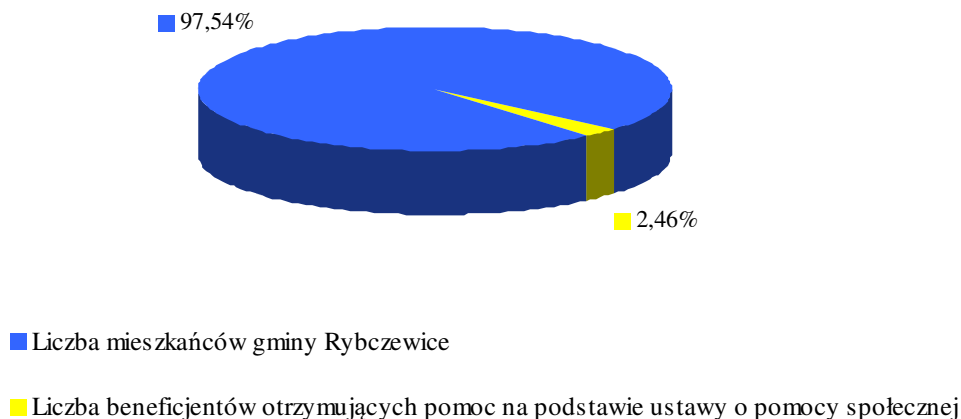
■ Liczba mieszkańców gminy Rybczewice

■ Liczba beneficjentów otrzymujących pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z systemu POMOST SDT oraz danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybczewicach.

2) ustawy o świadczeniach rodzinnych – 967 świadczeń, z których skorzystało 81 dzieci,

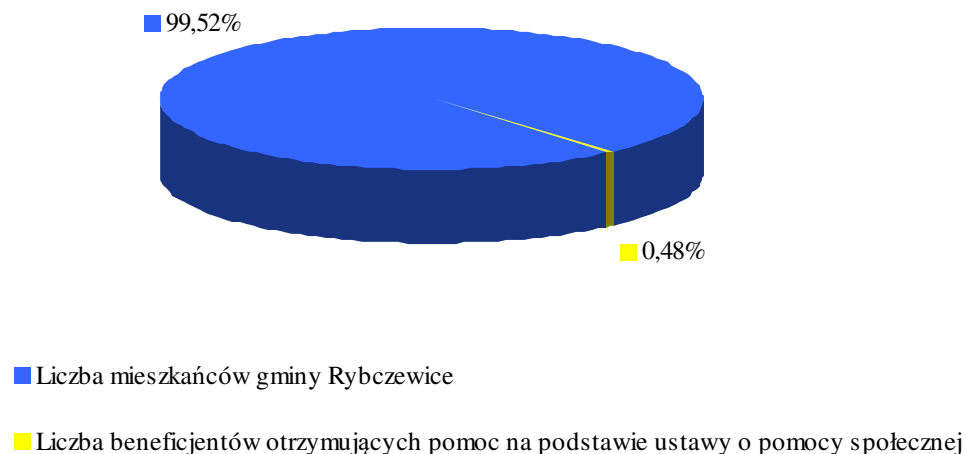
Wykres Nr 2. Liczba dzieci w rodzinach otrzymujących pomoc przyznaną z GOPS w Rybczewicach na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych w stosunku do liczby mieszkańców gminy Rybczewice.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z systemu POMOST SDT oraz danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybczewicach.

4) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 16 dzieci,

Wykres Nr 3. Liczba dzieci w rodzinach otrzymujących pomoc przyznaną z OPS w Rybczewicach na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w stosunku do liczby mieszkańców gminy Rybczewice.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z systemu POMOST SDT oraz danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybczewicach.

Jak wynika z powyższych danych ze świadczeń rodzinnych korzysta 2,46 % dzieci wśród ogółu mieszkańców gminy Rybczewice, natomiast 0,48 % stanowią dzieci otrzymujące pomoc z funduszu alimentacyjnego.

Stała współpraca pracowników socjalnych z pracownikami Sądu pozwala na poprawę funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, wzmacnianiu i kształtowaniu w rodzicach prawidłowych umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, wzmocnieniu i ukształtowaniu w opiekunach prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego oraz w kształtowaniu prawidłowych umiejętności społecznego funkcjonowania.

Jak wynika z informacji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdniku w pieczy zastępczej umieszczonych jest siedmioro dzieci z terenu gminy Rybczewice. Pośród nich jedno dziecko przebywa w rodzinie zastępczej spokrewnionej, czworo dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej, jedno dziecko w rodzinie zastępczej niezawodowej oraz jedno dziecko w placówce opiekuńczo - wychowawczej. W zakresie tym zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Rybczewice współfinansuje pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela Nr 1. Opłaty poniesione przez GOPS w Rybczewicach za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Rok	Liczba dzieci	Kwota
2021	6	62.635,89 zł
2022	7	75.596,38 zł
2023	7	116.626,05 zł

Dane na dzień 31.12.2023 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z dokumentacji GOPS w Rybczewicach.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybczewicach w 2023 r. realizowała 17 posiedzeń, przyjęła 4 wnioski z prośbą o wszczęcie postępowania w sprawie zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu (1 wniosek złożony został przez kuratora sądowego, 1 przez pracownika socjalnego GOPS w Rybczewicach oraz 4 wnioski złożone zostały przez funkcjonariuszy policji). Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybczewicach w 2023 roku wystąpiła z 1 wnioskiem do Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku o wszczęcie postępowania odwykowego.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2023 r. wpłynęło 5 Niebieskich Kart, z czego 4 zostało zamkniętych w roku 2023 w związku z ustaniem przemocy. We wszystkich toczących się sprawach Zespół Interdyscyplinarny i w ramach niego powołane grupy robocze podejmowały zsynchronizowane działania wynikające (ustawowo) z zastosowanej procedury. Dla każdej sprawy ustalono indywidualny plan działania. Zespół interdyscyplinarny ponadto w ramach

prowadzonych postępowań podjął następujące działania: udzielił pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej oraz socjalnej zgodnej ze stwierdzonymi potrzebami w tym zakresie. W 2023 r. odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i 15 posiedzeń grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych.

Pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Komisariatem Policji, Zespołem Interdyscyplinarnym, a GKRPA istniała systematyczna wymiana informacji na temat rodzin zagrożonych przemocą i dotkniętych jej skutkami. Diagnoza sytuacji dziecka i rodziny w aspekcie występujących problemów na terenie gminy Rybczewice wskazuje na pilną potrzebę podjęcia działań skierowanych na dziecko i rodzinę, które odznaczałyby się bardzo dużą skutecznością oraz innowacyjnością podejścia. Podjęte przedsięwzięcia powinny stanowić uzupełnienie już istniejących form wsparcia rodzin.

VII ROLA ASYSTENTA RODZINY

Rodzina przeżywająca trudności życiowe i opiekuńczo wychowawcze ma prawo do skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny. Asystent rodziny to osoba, która towarzyszy rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań w trudnej sytuacji życiowej. Asystent w ramach ustawy „Za życiem” pracuje również z rodzinami dzieci z niepełnosprawnościami i kobietami w ciąży. Celem pracy asystenta jest usamodzielnienie rodziny, podkreślenie jej mocnych stron, motywowanie do zmiany, wydobywanie zasobów rodziny, mobilizowanie do podejmowanie aktywności społecznych, życiowych, zwiększanie sprawczości oraz poczucia wartości jej członków. Zadaniem asystenta jest wspieranie rodziny, która nie potrafi samodzielnie pokonywać trudności życiowych, zwłaszcza problemów opiekuńczo – wychowawczych. Jego działania zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawienia dziecka w rodzinie lub powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziców. Ponadto asystent udziela wsparcia psychologicznego podopiecznym w sytuacjach życia codziennego, takich jak: konflikty w rodzinie, problemy w środowisku rówieśniczym czy problemy emocjonalne. Do zadań asystenta rodziny należy motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, podjęcia pracy lub kontynuowania nauki.

Asystent rodziny diagnozuje środowisko lokalne i w razie potrzeby przekierowuje rodzinę do odpowiednich specjalistów. Pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub innym miejscu uzgodnionym z rodziną (urzędy, organizacje, szkoły, sądy i inne). Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Asystent podejmuje współpracę na rzecz poprawy sytuacji w rodzinie z przedstawicielami instytucji m.in. kuratorami, policją, szkołą, PCPR - em, środowiskowymi centrami pomocy, fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz społeczności lokalnej

i oczywiście pracownikiem socjalnym. Asystent jest zobowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną.

Według ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań asystenta należy:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2. opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
12. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
15. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
16. monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
17. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
18. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.
19. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Każda rodzina ma potencjał do zmiany, nawet rodzina z wieloma problemami. Asystent rodziny prowadzi więc działania skierowane do rodzin przeżywających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Ma motywować rodziców do udziału w zajęciach grupowych, udzielać indywidualnych porad wychowawczych oraz konsultacji. Elastyczny czas pracy asystenta

pozwała na czynniejszy udział w życiu rodziny. Asystent rodziny, tak jak pracownik socjalny w pogłębionej pracy socjalnej, skupia całą uwagę, na wydobyciu motywacji, zarówno z rodzin jako całości jak i indywidualnych jej członków, do podejmowania działań mających na celu poprawę ich sytuacji. Asystent, w swojej pracy na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin wykorzystuje techniki i metody wykorzystywane w pracy z klientem również w prowadzonej pracy socjalnej. Realizacja działań asystenta rodziny nie jest rzeczą łatwą. W zmieniającej się rzeczywistości społecznej, asystent coraz częściej podejmuje współpracę z rodzinami borykającymi się z wieloma problemami. Wymusza to na nim konieczność odpowiedniego przygotowania się i rozwijania swojej wiedzy i umiejętności. Coraz częściej asystenci rodziny korzystają z metod pracy, które wykorzystywane są w pracy socjalnej.

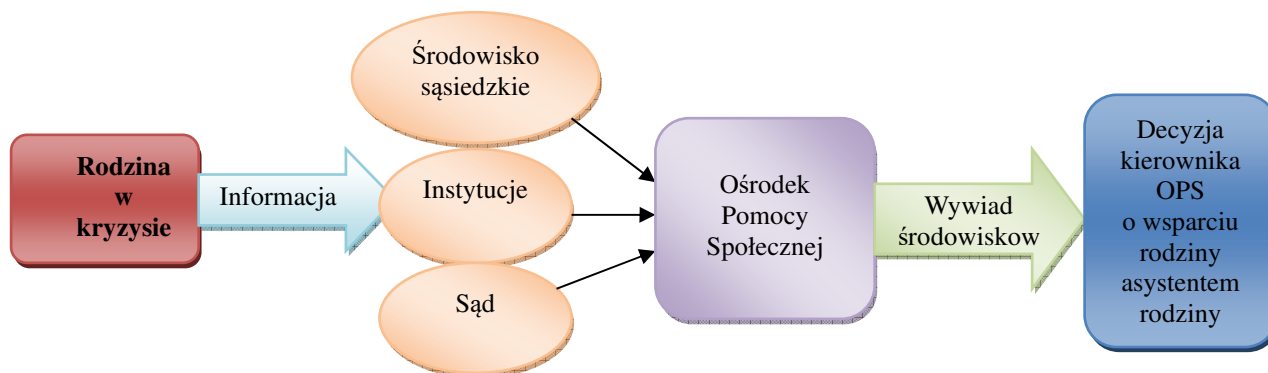
Praca asystenta rodziny opiera się na planie pracy, który tworzony jest wspólnie z rodziną. Nie może być tworzony wyłącznie przez asystenta rodziny, czy wspólnie z pracownikiem socjalnym ze względu na potrzebę czynnego udziału wszystkich członków rodziny w określaniu zarówno celów jak i działań zmierzających do ich uzyskania. W tworzeniu planu pracy brane muszą być pod uwagę zasoby i możliwości jej członków, które również muszą być uwzględniane przy podejmowaniu już konkretnych działań. Działania asystenta rodziny nakierowane są głównie na modelowanie i wspieranie działań pozwalających na właściwe pełnienie ról społecznych oraz zadań nakierowanych na środowisko rodzinne jako właściwe do wychowywania dzieci, przekazywania im norm i wartości.

W roku 2023 pomocą asystenta rodziny objęte były 3 rodziny. W jednej rodzinie asystent został przydzielony na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego Lublin Wschód z siedzibą w Świdniku IV Wydział Rodzinny i Nietletnich. W dwóch pozostałych rodzinach asystent rodzinny został przydzielony na wniosek pracownika socjalnego. Praca z rodzinami opiera się na Indywidualnym Planie Pracy przy współpracy z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

W myśl art. 14 asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę, za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych rodziny oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Zgodnie z art. 11 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystent rodziny kierowany jest do rodziny za zgodą Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, na podstawie wywiadu środowiskowego, który przeprowadzany jest po dokonaniu analizy sytuacji rodziny przez pracownika socjalnego.

Poniższy schemat obrazuje sposób przydzielenia rodzinie asystenta rodziny (schemat nr 1):

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z dokumentacji GOPS w Rybczewicach.

VIII PODSUMOWANIE I WNIOSKI KOŃCOWE Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY

Przeprowadzone analizy wskazują na konieczność podejmowania zintegrowanych działań na rzecz dziecka i rodziny, w której występuje szereg dysfunkcji. Ważnymi działaniami są te, podejmowane względem najmłodszych i jednocześnie najbardziej wymagających odbiorców – dzieci. Biologiczne rodziny winny natomiast zostać poddane takimi oddziaływaniami, aby realizowały wszystkie swoje funkcje. Celem nadrzędnym podjętych działań jest wypracowanie spójnego i zintegrowanego systemu wsparcia dziecka i rodziny w gminie Rybczewice.

Prawidłowo przeprowadzona diagnoza oraz prawidłowo określone cele umożliwią podjęcie działań wobec rodzin zagrożonych lub dotkniętych dysfunkcją, które są pożądane na danym terenie działania środowiskowego, wynikają z potrzeby lokalnej społeczności oraz odznaczają się dużą skutecznością.

Podjęte działania w ramach Programu Wspierania Rodziny stanowią bazę do stworzenia takiego systemu opieki nad rodzinami z dziećmi, w którym prowadzone programy profilaktyczne będą przede wszystkim zmierzały do wspierania i pomocy rodzinie naturalnej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Działania podejmowane w środowisku lokalnym powinny koncentrować się głównie wokół pracy z dzieckiem i jego rodzicami. Do pracy z rodziną powinni zostać włączeni sąsiedzi, środowisko lokalne, organizacje społeczne oraz lokalne władze. Dzięki takiemu podejściu przełamana zostaje izolacja społeczna, wzmacniane jest poczucie przynależności, tworzą się struktury wsparcia społecznego, ludzie uczą się dzielić obowiązki i odpowiedzialność, stają się bardziej aktywni.

IX ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2024 - 2026. Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działania mające służyć:

1. wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny, biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania;
2. wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem;
3. poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy;
4. zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno – edukacyjno - wychowawczych w środowisku;
5. zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

Zasadą nadrzędną Programu jest ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań. Zakłada się, że skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodziny będzie osiągnięta w szczególności poprzez wczesne podejmowanie działań profilaktycznych przed wystąpieniem problemu oraz pracę z dziećmi oraz ich rodzicami w ich środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym.

Celem działań jest zapobieganie powstawania sytuacji mających niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny, wsparcie jej w zakresie występujących niedomagań, zabezpieczenie potrzeb, wpływanie na poprawę trybu i jakości życia, pomoc we wzmocnieniu jej wydolności opiekuńczo - wychowawczej oraz w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka.

X CEL PROGRAMU WSPARCIA RODZINY

Cele Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rybczewice muszą wynikać z udokumentowanych potrzeb środowiska społecznego, do którego jest adresowany.

Cel strategiczny Programu:

1. Wypracowanie zintegrowanego i spójnego systemu wsparcia dziecka i rodziny w Gminie Rybczewice.

Cele operacyjne Programu:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;
2. Zapobieganie sytuacjom kryzysowym wymagającym interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących;
3. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży;
4. Zapobieganie uzależnieniom od środków psychoaktywnych oraz problemom współtowarzyszącym uzależnieniom;
5. Wspieranie interdyscyplinarne dzieci i rodzin naturalnych w celu poprawy jakości opieki sprawowanej przez rodziców biologicznych.

XI MONITORING I EWALUACJA

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał monitoringowi i ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych. Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań sporządzane będzie w terminie do dnia 31 marca każdego roku i przedkładane do zaopiniowania Radzie Gminy w Rybczewicach. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Program Wspierania Rodziny będzie podlegał systematycznemu monitoringowi i ewaluacji celem zapewnienia skuteczności jego realizacji. Ocenę i weryfikację rezultatów będzie prowadził Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach na podstawie osiągniętych rezultatów.

XII ZADANIA DO REALIZACJI I PRELIMINARZ WYDATKÓW

Do zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należą:

Zadanie 1. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny.					
Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy działań	Odbiorcy	Przewidywane koszty zadania	Rezultaty podejmowanych działań/wskaźnik
1) Udział w szkoleniach organizowanych przez ROPS w Lublinie oraz przez PCPR w Świdniku i Lublinie, dotyczących realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.	lata 2024 - 2026	ROPS, PCPR	asystenci rodziny	finansowanie ze środków pochodzących z Unii Europejskiej	liczba szkoleń, konferencji, w których uczestniczyli asystenci rodziny
2) Samodoskonalenie i samokształcenie się przez asystentów rodziny.	lata 2024 - 2026	asystenci rodziny	asystenci rodziny	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba rodzin usamodzielnionych
Razem:	X	X	X	0,00 zł	X

Zadanie 2. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez: zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa; organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających; prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy działań	Odbiorcy	Przewidywane koszty zadania	Rezultaty podejmowanych działań/wskaźnik
1) Udzielanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej rodzinom niewydolnym w sprawach opiekuńczo – wychowawczych pomocy finansowej i rzeczowej zgodnej ze stwierdzonymi potrzebami.	lata 2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach	mieszkańcy gminy Rybczewice	koszty wpisane w budżet GOPS	liczba rodzin objętych pomocą, kwota wypłaconych świadczeń
2) Praca socjalna świadczona na rzecz rodzin przewyżających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.	lata 2023 - 2025	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja w ramach obowiązków	liczba osób / rodzin objętych pomocą

Program Wspierania Rodziny w Gminie Rybczewice na lata 2024 – 2026

				służbowych	
3) Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych świadczona przez asystentów rodziny.	lata 2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja w ramach obowiązków służbowych	liczba osób / rodzin objętych pomocą
4) Interdyscyplinarne działania podejmowane w ramach funkcjonujących zespołów interdyscyplinarnych.	lata 2024 – 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja w ramach obowiązków służbowych	liczba osób / rodzin objętych pomocą
5) Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym i grupami diagnostyczno - pomocowymi w zakresie świadczonej pomocy na rzecz dziecka i rodziny dotkniętej przemocą domową.	lata 2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach, Zespół Interdyscyplinarny, grupy diagnostyczno-pomocowe	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja w ramach obowiązków służbowych	liczba osób / rodzin objętych pomocą
6) Działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rybczewicach.	lata 2024 - 2026	GKRPA	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja w ramach obowiązków służbowych	liczba osób / rodzin objętych pomocą
7) Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.	lata 2024 – 2026	GOPS / instytucje, organizacje działające na jej terenie oraz w powiecie, województwie, kraju	GOPS / instytucje, organizacje działające na jej terenie oraz w powiecie, województwie, kraju	realizacja w ramach obowiązków służbowych	liczba osób / rodzin, którym udzielono pomocy / liczba zorganizowanych przedsięwzięć
8) Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie.	lata 2024 - 2026	GOPS / instytucje, organizacje działające na jej terenie	osoby / rodziny zagrożone i dotknięte przemocą domową	realizacja w ramach obowiązków służbowych	liczba osób / rodzin, którym udzielono pomocy
9) Kontynuacja działań podejmowanych w ramach pracy Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób doznających przemocy domowej oraz osób w kryzysie	lata 2024 - 2026	Gmina Rybczewice	mieszkańcy gminy Rybczewice	finansowanie ze środków <i>Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania</i>	liczba osób, które skorzystały z pomocy psychologa, ilość udzielonych porad

Program Wspierania Rodziny w Gminie Rybczewice na lata 2024 – 2026

				<i>Narkomanii</i>	
10) Udział w akcjach charytatywnych o zasięgu lokalnym i regionalnym.	lata 2024 – 2026	Gmina Rybczewice / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej/ placówki oświatowe	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych / wolontariat pracowników	ilość zorganizowanych przedsięwzięć
11) Realizacja przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piaskach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej	lata 2024 - 2026	Gmina Rybczewice / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	mieszkańcy gminy Rybczewice	środki pochodzące z UE	liczba osób objętych wsparciem
12) Organizacja różnorodnych form wypoczynku i rekreacji dla dzieci, młodzieży i ich rodziców stanowiących alternatywę do zachowań nieakceptowalnych społecznie tu np. festyny, wycieczki, imprezy okolicznościowe, kampanie lokalne itp.	lata 2024 - 2026	Gmina Rybczewice / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej / instytucje, organizacje działające na jej terenie	mieszkańcy gminy Rybczewice	środki pochodzące z UE, programów resortowych, innych Gminnych Programów	liczba zorganizowanych przedsięwzięć
13) Rozwój infrastruktury placówek wsparcia dziennego prowadzonych w formie: opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych; specjalistycznej; pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawców itp.	lata 2024 - 2026	Gmina Rybczewice	dzieci i młodzież, mieszkańcy gminy Rybczewice	środki pochodzące z resortowych programów oraz ze środków UE	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem
14) Działania informacyjno – promocyjne zmierzające do pozyskania rodzin zainteresowanych pracą w ramach rodziny wspierającej.	lata 2024 – 2026	Gmina Rybczewice / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba rodzin wspierających
15) Organizacja szkoleń dla rodzin wspierających.	lata 2024 - 2026	Gmina Rybczewice / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	rodziny wspierające	środki uwzględnione w szczegółowym budżecie OPS	liczba szkoleń
16) Wszechstronne kształcenie pracowników podmiotów zajmujących się kwestią dziecka i rodziny.	lata 2024 - 2026	Gmina Rybczewice / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej / instytucje, organizacje działające na jej terenie	Gmina Rybczewice / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej / instytucje, organizacje działające na jej terenie	podnoszenie kwalifikacji zgodnych ze świadczoną pracą / podmiot kierujący na szkolenie	liczba przeszkolonych pracowników
Razem:	X	X	X	Kwota na realizację zadania uwzględniona została w budżecie GOPS na dany rok	X

Zadanie 3. Finansowanie: podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny; kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające.

Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy działań	Odbiorcy	Przewidywane koszty zadania	Rezultaty podejmowanych działań/wskaźnik
1) Samokształcenie, samodoskonalenie i rozwój osobisty asystentów rodziny.	lata 2024 – 2026	asystenci rodziny	asystenci rodziny	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny
2) Podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny poprzez uczestniczenie w różnych formach kształcenia - szkolnych i pozaszkolnych.	lata 2024 - 2026	asystenci rodziny	asystenci rodziny	finansowanie ze środków pochodzących z Unii Europejskiej	liczba szkoleń, konferencji, posiadane wykształcenie i kwalifikacje
3) Podejmowanie działań zmierzających do rozpropagowania instytucji rodziny wspierającej w lokalnym środowisku.	lata 2024 - 2026	Gmina Rybczewice / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba rodzin wspierających
4) Pozyskanie rodzin gotowych do pełnienia funkcji rodziny wspierającej.	lata 2024 - 2026	Gmina Rybczewice / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba rodzin wspierających
5) Współpraca z rodziną wspierającą w rodzinie wspieranej celem wypracowania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu swoich funkcji.	lata 2024 - 2026	Gmina Rybczewice / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba rodzin objętych pomocą
6) Aktywizacja lokalnego otoczenia w celu udzielenia pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	lata 2024 - 2026	Gmina Rybczewice / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba rodzin objętych pomocą
7) Kreowanie lokalnej polityki zmierzającej do powstania i wypracowania nowych instrumentów mający na celu wsparcie rodziców biologicznych w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci tu: np. lokalne akta normujące funkcjonowanie rodzin wspierających.	lata 2024 - 2026	Gmina Rybczewice / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba rodzin objętych pomocą

Program Wspierania Rodziny w Gminie Rybczewice na lata 2024 – 2026

8) Działanie <i>rodzin wspierających</i> polegające między innymi na: organizowaniu czasu wolnego dzieciom, wypracowaniu nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny, pomocy w nauce, udzielaniu wskazówek dotyczących wychowania dzieci, jak również nauka gotowania, sprzątanania, utrzymania higieny osobistej czy racjonalnego prowadzenia budżetu domowego itp.	lata 2024 – 2026	rodziny wspierające	mieszkańcy gminy Rybczewice	środki uwzględnione w szczegółowym budżecie GOPS	liczba rodzin objętych działaniami rodziny wspierającej
9) Współpraca rodzin wspierających z asystentem rodziny.	lata 2024 - 2026	rodziny wspierające, asystenci rodziny	mieszkańcy gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba rodzin objętych działaniami rodziny wspierającej i asystenta rodziny
Razem:	X	X	X	Kwota na realizację zadań uwzględniona jest w budżecie GOPS w Rybczewicach na dany rok	X

Zadanie 4. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy działań	Odbiorcy	Przewidywane koszty zadania	Rezultaty podejmowanych działań/wskaźnik
1) Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej tj. rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej niezawodowej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej zawodowej – pogotowie rodzinne, rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej, rodzinnym domu dziecka.	cały okres realizacji <i>Programu</i>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach	mieszkańcy gminy Rybczewice	środki uwzględnione w szczegółowym budżecie GOPS	liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
2) Współfinansowanie pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej / placówkach opiekuńczo – wychowawczych tj. typu socjalizacyjnego, typu interwencyjnego, typu rodzinnego, typu specjalistyczno – terapeutycznego.	cały okres realizacji <i>Programu</i>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach	mieszkańcy gminy Rybczewice	środki uwzględnione w szczegółowym budżecie GOPS	liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
Razem:	X	X	X	Kwota na realizację zadań uwzględniona jest w budżecie GOPS w Rybczewicach na dany rok	X

Zadanie 5. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy działań	Odbiorcy	Przewidywane koszty zadania	Rezultaty podejmowanych działań/wskaźnik
1) Przygotowanie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań Programu Wspierania Rodziny.	cały okres realizacji <i>Programu</i>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Wójt, Rada Gminy	realizacja zadania bez nakładów finansowych	opracowanie sprawozdania
2) Przygotowywanie innych zestawień na zlecenie jednostek nadrzędnych dotyczących realizacji zadań i przedsięwzięć na rzecz dziecka i rodziny.	cały okres realizacji <i>Programu</i>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Wójt, Rada Gminy, Starosta, Wojewoda, MPiPS Departament Polityki Rodzinnej	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba przygotowanych i przekazanych zestawień
Razem:	X	X	X	0,00 zł	X

Zadanie 6. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zamieszkałych na terenie gminy.

Sposób realizacji	Termin realizacji	Realizatorzy działań	Odbiorcy	Przewidywane koszty zadania	Rezultaty podejmowanych działań/wskaźnik
1) Współpraca z podmiotami funkcjonującymi na terenie gminy Rybczewice, a podejmującymi działania w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.	lata 2024 - 2026	Gmina Rybczewice / instytucje, organizacje działające na jej terenie	mieszkańcy Gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba przeprowadzonych i opracowanych diagnoz
2) Pozyskiwanie i przechowywanie danych statystycznych dotyczących problemów występujących w rodzinie. Przetwarzanie pozyskanych danych zgodnie z zaistniałymi potrzebami.	lata 2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach	mieszkańcy Gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba pozyskanych danych statystycznych
3) Praca socjalna z rodzinami objętymi pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybczewicach.	lata 2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach	mieszkańcy Gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba osób, rodzin objętych pracą socjalną
4) Współpraca pracowników socjalnych i asystentów rodziny z Sądem w zakresie świadczonej pomocy na rzecz rodzin objętych nadzorem kuratora.	lata 2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach	mieszkańcy Gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba osób, rodzin objętych pracą socjalną oraz wsparciem asystenta rodziny
5) Dokonywanie przez asystentów rodziny okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybczewicach.	lata 2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach	mieszkańcy Gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba opracowanych ocen sytuacji rodziny
6) Stała współpraca asystenta rodziny z pracownikami socjalnymi, w celu przezwyciężenia przez osobę, bądź rodzinę trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby i możliwości.	lata 2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybczewicach	mieszkańcy Gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba osób, rodzin objętych pracą socjalną oraz wsparciem asystenta rodziny
7) Systematyczne zbieranie i analizowanie informacji ilościowych i jakościowych na temat sytuacji dziecka i rodziny.	lata 2024 - 2026	GOPS / instytucje, organizacje działające na jej terenie	mieszkańcy Gminy Rybczewice	realizacja zadania bez nakładów finansowych	liczba pozyskanych informacji
Razem:	X	X	X	0,00 zł	X

Finansowanie Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rybczewice na lata 2024 – 2026 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Rybczewice, środków ujętych w budżecie GOPS w Rybczewicach oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazywanymi przez wojewodę (art. 177 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 177).

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Rybczewice oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystywaniu też własnej aktywności i potencjału jaki posiada. Niezbędne do tego jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia.

Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie dysfunkcji społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.